

KAP 8 OFFENTLIG SERVICE

Kommunens förvaltningar finns till stor del samlade i kommunhuset i Hallsberg. Eftersom Hallsberg är centralort i kommunen finns här huvuddelen av den offentliga service som erbjuds. Det gäller tandläkare, apotek, polis, bibliotek och vårdcentral. Ett visst mått av offentlig service finns även spritt bland övriga tätorter, till exempel finns Sveriges äldsta privata vårdcentral i Pålsboda. Örebro (25 km från Hallsberg) erbjuder ett mycket stort utbud av mer specialiserad offentlig service.

Den stora flyktingström som uppstod under hösten 2015 pågår, gör det svårt att bedöma vilket behov av t ex skollokaler som kommer behövas, samt om detta är ett mer tillfälligt behov eller om det kommer vara bestående. Bedömningar i detta dokument görs på tidigare tillgänglig statistik.

8.1 Utveckling inom förskola och skola

Planeringshorisonten för förskoleverksamheten kan av naturliga skäl inte sträckas mer än några år. Fram till 2018 bedöms behovet av förskoleplatser öka i Hallsberg, vilket ställer krav på etablering av en ny förskola i norra delen av tätorten. Historiskt sett brukar nybyggda bostadsområden – särskilt småhusområden - attrahera inflyttande som har behov av barnomsorg. Det gör att ett ökat behov av förskoleplatser kan förväntas uppstå i områden där kommunen planlägger för ny bostadsbebyggelse.

Skolor för årskurs F-6 samt 7-9 finns i Hallsberg och Pålsboda. I Östansjö, Vretstorp och Sköllersta finns skolor för årskurserna F-6. De allra senaste årens födelsetal visar att elevantalet i årskurserna F-6 kan öka med upp till 100-150 elever till 2020-2021. Det kan ställa krav på investeringar för anpassning eller utökning av skollokaler.

Kommunens enda gymnasieskola, Alléskolan (som fyllde 50 år 2015) drivs i ett kommunalförbund och är en av landets större sett till antalet utbildningslinjer. Vissa program har riksintag. Skolan är gemensam för Hallsberg, Askersund och Laxå kommuner.

I Hallsbergs tätort finns även den nyöppnade familjecen-

tralen. Den fyller en funktion som mötesplats för föräldrar och erbjuder öppen förskola, mödra- och barnavårdcentral samt socialtjänstens familjerelaterade verksamhet.

Strax väster om Sköllersta ligger Kävesta folkhögskola som grundades redan på 1870-talet. Kävesta folkhögskola ägs och drivs av Region Örebro län. Skolan har en kulturprofil, där det förutom Allmän linje finns linjer för Dans, Konst och formgivning samt Musik. Till utbildningarna inom kulturprofilen kommer sökande från hela landet.

8.2 Utveckling inom vård och omsorg

Boende för äldre finns i Hallsberg samt i Vretstorp och Pålsboda.

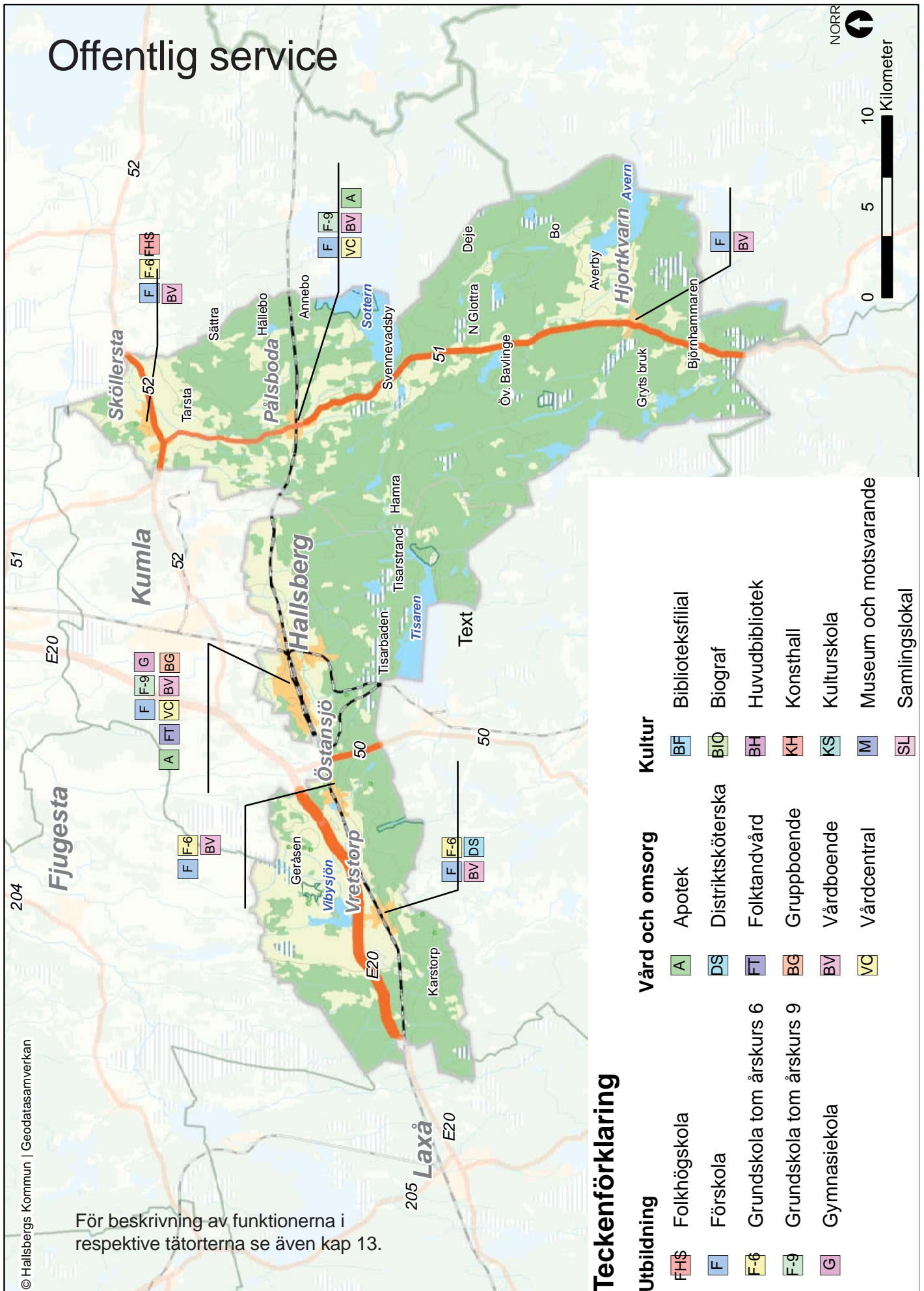
Enligt befolkningsprognos för Hallsberg kommun 2014 till 2030 kommer antalet kommuninvånare 65 år och äldre öka med 633 personer, ca 18 %. Det betyder en genomsnittlig ökning med ca 39 personer/år. Åldersgruppen 65-79 år förväntas öka med 97 personer, ca 3,8 %. Den största ökningen förväntas i åldersgruppen 80 år och äldre. En ökning med 536 personer eller ca 61 %. Den mest markanta ökningen kommer att ske åren 2023-2024 men ökningen kommer att fortsätta hela tiden till 2030. Med tanke på att det fram för allt är inom denna åldersgrupp som personer behöver våra tjänster kommer det finnas behov av att utöka antalet vård och omsorgsboenden under kommande år.

En äldreplan håller på att utarbetas som ett underlag för planering och prioritering av äldreomsorgen fram till 2030. Arbetet med äldreplanen har inte kommit så långt att mer än antaganden kan göras av behov av framtida boendeformer. Det troliga är att ett äldreboende och ett gruppboende behövs under de närmaste åren.

Lämpliga lägen för den här typen av boenden bör utredas i god tid och i vissa fall måste planläggning föregå uppförandet.

I fokusgrupper som hållits i Hallsbergs kommun har deltagande seniorer uttryckt önskemål om att kommunen ska underlätta för de äldre att ta ansvar för deras egna

Offentlig service

För beskrivning av funktionerna i respektive tätorterna se även kap 13.

Teckenförklaring

Utbildning	Vård och omsorg	Kultur
FHS Folkhögskola	A Apotek	BF Biblioteksfilial
F Förskola	DS Distriktsköterska	BJO Biograf
F-6 Grundskola tom årskurs 6	FT Folk tandvård	BH Huvudbibliotek
F-9 Grundskola tom årskurs 9	BG Gruppboende	KH Konsthall
G Gymnasieskola	BV Vårdboende	KS Kulturskola
	VC Vårdcentral	M Museum och motsvarande
		SL Samlingslokal

hälsöfrämjande insatser. Stödet skulle kunna t ex vara att promenadstråk är upplysta, parkbänkar inom lagom avstånd för att kunna vila, att det finns öppna mötesplatser för äldre. Dessutom att kunna få hjälp med enklare IT-frågor som hjälp att installera appar i telefonerna som kan beskriva hälsoläge, behov av att röra sig etc.

Behov av att utveckla e-tjänster så att de äldre till exempel kan söka insatser via nätet kommer att vara ett faktum inom snar framtid.

8.2.1 Service till äldre

Framtidens äldre kommer också att ha nya krav, behov och förväntningar på äldreomsorgens insatser vilket gör att man behöver se över behov av förnyelse för alla våra boendeformer så att de anpassas efter de äldres behov. Kommunen behöver dessutom i en snar framtid ett nytt särskilt boende. Nya bostäder, till exempel ”bra bostäder för äldre”, som underlättar kvarboende skulle vara ett bra komplement till särskilt boende. Dessa bostäder skulle från början byggas handikappanpassade, med tillgång till gemensamhetslokaler och välfärdsteknologi.

Digitaliseringen av larmen inom Hemtjänstens område är en stor och relativt nära förestående förändring som kommer att ske och som också kommer att kunna lägga grunden för annan välfärdsteknologi som kan användas i hemmen. Sådana tjänster kan vara natttillsyn via webbkamera, rörelsesensorer, bildtelefoni och elektronisk brevlåda i TV:n.

Utbyggandet av digitala tjänster kan komma att ställa krav på utbyggnad av fiber- stadsnät.

En äldreomsorgsplan håller just nu på att tas fram.

8.2.1 Service till personer med funktionshinder

Bedömningen är att det kommer att finnas behov av ytterligare LSS-boende eftersom det finns personer som har beslut om andra insatser inom LSS-området och som fortfarande bor hemma. Eftersom det är många äldre i befintliga boenden är det svårt att bedöma om och i så fall och när i tiden fler boendeplatser behövs. Om ett nytt gruppböende ska byggas bör det med fördel vara beläget i Hallsberg.

Det finns även personer som har boendestöd via boendestödjare. Dessa personer bor spridda i kommunen varför det behöver utredas om dessa bostäder kan finnas mer samlade i kommunen för att kunna effektivisera stödet. För personer som har behov av mer avancerad vård köper kommunen externa platser.

I kommunal regi finns tre dagliga verksamheter enligt LSS samt två verksamheter i samverkan med Stiftelsen Activa. Kommunen har också sysselsättning enligt SoL för personer med inom socialpsykiatri.

Då de dagliga verksamheterna i dagsläget är fullbelagda kan det komma att behövas en utbyggnad av denna verksamhet inom en relativt snar framtid.

8.2.3 Servicestöd och övriga vårdtjänster

Inom vården finns två vårdcentraler en i Hallsberg och en vårdcentral på entreprenad i Pålshoda. Dessutom finns en mindre distriktssköterskemottagning i Vretstorp. På Hallsbergs vårdcentral finns folktandvård och en psykiatrisk mottagning. För övrig offentlig vård är invånarna hänvisade till Örebro där det å andra sidan finns ett mycket brett och kvalificerat utbud av vårdtjänster främst vid Universitetssjukhuset. Apotek finns i Hallsberg och Pålshoda.

Mottagningsteamet i Sydnärke är öppet för personer mellan 16-65 år och som behöver stöd för att klara egen försörjning, samt är långtidsarbetslös och/eller långtids-sjukskriven.

Mottagningsteamet i Sydnärke ”En dörr in”, är en sluss till samhällets samlade resurser och insatser. De som samverkar i mottagningsteamet är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Örebro län och kommunerna Hallsberg, Kumla, Laxå och Askersund.

8.3 Utveckling inom kultur

Hallsbergs kommun har ett rikt kulturliv, som utgör ett bra lokalt komplement till kulturlivet i Örebro. Hallsbergs kommun driver även en kommunal konsthall och kulturskolan har aktiviteter med utbud för unga. Offentlig konst finns utplacerad och i Hallsbergs tätort finns bland annat en kulturslinga utlagd bland sevärd verk.

I kommunen finns kulturföreningar och vissa kommersiella aktörer (restauranter) som erbjuder enstaka eller

regelbundna kulturevenemang. Här bör nämnas Hallsbergs Jazz & Bluesklubb som i 25 år ordnat regelbundna evenemang.

Bland enskilda aktiviteter bör nämnas vår- och höstmarknaderna i Hallsberg och Pålsbodamarken.

I Pålsboda finns det så kallade Folkvagnsmuseet som har ett mycket stor upptagningsområde för besökare.

I Hallsbergs centrum finns kommunens största bibliotek, men filialer finns, i huvudsak i skolorna, i de övriga tätorterna i kommunen. Biblioteken erbjuder också ett varierat utbud av föreläsningar, författarbesök, utställningar och barnteater.

Kulturskolan har ett brett utbud av aktiviteter och under 2016 flyttar man in i nya Ungdomens hus (f d brandstationen) i Hallsberg.

Behovet av lokaler och andra anläggningar för fritid och kultur växer i takt med befolkningsutvecklingen och nya målgruppers behov. Här gäller även att kunna behålla viktiga befintliga lokaler när andra huvudmän än kommunen vill eller måste avyttra dessa. Se även kap 9 Fritid, rekreation och friluftsliv.

Kommunens ställningstagande

Kommunen bör ha planberedskap för att möta behov av nya eller utbyggda förskolor, främst i Hallsberg men även i övriga större tätorter. Viss planberedskap bör även finnas för att utveckla befintliga skolor i kommunen, inklusive gymnasieskolan Alléskolan.

Kommunen bör ha planberedskap för att möta behov av särskilda boenden, främst gruppboenden och vårdboenden.

Kommunen ska verka för att byggande av alternativa äldreboenden (individuellt boende med viss service) både i kommunal och privat regi ska kunna ske.

Kommunen är positiv till att använda boendeformer där kommunen har ett direkt eget ansvar, t ex gruppboenden, som hävstång för att åstadkomma

ordinarie bostadslägenheter i de delar av kommunen där det inte finns marknadsmässiga förutsättningar att åstadkomma detta som självständiga projekt.

Påtagliga eller andra noterbara konsekvenser

Den ökande andelen äldre i befolkningen förväntas öka behovet av vård- och omsorgsplatser i kommunen.